

Uchwała nr 31/2023
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 20 kwietnia 2023 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Miejskiej w Wołowie nr LXVI/518/2023 z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr LXV/508/2023 Rady Miejskiej w Wołowie z dnia 3 marca 2023 r. w sprawie zasad i trybu udzielania, w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, dotacji na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, sposobu jej rozliczania i kontroli

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 i 572), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza nieważność

pkt 7 części VI załącznika nr 1 do uchwały Rady Miejskiej w Wołowie nr LXVI/518/2023 z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr LXV/508/2023 Rady Miejskiej w Wołowie z dnia 3 marca 2023 r. w sprawie zasad i trybu udzielania, w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, dotacji na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, sposobu jej rozliczania i kontroli — z powodu istotnego naruszenia art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2022 r. poz. 840).

Uzasadnienie

Uchwała Rady Miejskiej w Wołowie nr LXVI/518/2023 z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr LXV/508/2023 Rady Miejskiej w Wołowie z dnia 3 marca 2023 r. w sprawie zasad i trybu udzielania, w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, dotacji na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, sposobu jej rozliczania i kontroli wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w dniu 27 marca 2023 roku.

Rada Miejska w Wołowie, działając na podstawie m.in. art. 81 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2022 r. poz. 840), zwanej dalej „u.o.z.o.z.”, określiła w pkt 7 części VI załącznika nr 1 do badanej uchwały wymóg złożenia oświadczenia o treści: „oświadczam, że jest mi znana odpowiedzialność karna, w szczególności za złożenie podrobionego, przerobionego, poświadczającego nieprawdę albo nierzetelnego dokumentu albo złożenie nierzetelnego, pisemnego oświadczenia dotyczącego okoliczności mających istotne znaczenie dla uzyskania dofinansowania, wynikająca z art. 297 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku — Kodeks karny”.

Badając zgodność z prawem przedmiotowej uchwały, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu zważyło, co następuje:

Przepis art. 81 ust. 1 u.o.z.o.z. stanowi ustawowe upoważnienie dla rady gminy do podjęcia uchwały dotyczącej zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków.

W ocenie Kolegium Izby zawarty we wniosku o udzielenie dotacji celowej wymóg złożenia oświadczenia z odwołaniem się do odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 297 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny wykracza poza zakres kompetencji organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do regulowania zakresu przedmiotowego uchwały.

Rada gminy może kształtować zakres stosunków w przedmiotowej uchwale wyłącznie na podstawie i w granicach prawa. Przepis art. 81 ust. 1 u.o.z.o.z., jak również żaden inny przepis tej ustawy, nie daje możliwości nakładania przez organ stanowiący gminy na wnioskodawcę obowiązku składania oświadczenia o znajomości przepisów Kodeksu karnego w zakresie ponoszenia odpowiedzialności za podanie danych (dokumentów) niezgodnych z rzeczywistością. Nałożenie na składającego wniosek takiego obowiązku może mieć miejsce wyłącznie, gdy przepis ustawy taką możliwość przewiduje.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w wyroku z dnia 4 marca 2015 r. (sygn. akt I SA/Kr 52/15) wskazał, że: „Słuszne jest zatem stanowisko prezentowane w orzecznictwie, że jeżeli ustawodawca zamierza nadać wymaganym oświadczeniom składanym przez zainteresowane podmioty rygor odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń (zeznań), to rygor ten wprowadza wprost do ustawy i dopiero wówczas — w razie przeniesienia kompetencji do określenia przez organ samorządu wzoru informacji i deklaracji — możliwym byłoby odwoływanie się przez organ do pouczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń (zeznań), czy złożenia oświadczenia o posiadaniu wiedzy odnośnie do takiej odpowiedzialności. Wskazane przepisy [...] nie przewidują takiej możliwości, zaś ustawowego upoważnienia dla organu stanowiącego w tym zakresie nie można domniemywać”. W badanym przypadku ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami również nie przewiduje takiej możliwości.

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę Radzie Miejskiej w Wołowie przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus